

09

Omslagsbild: Anders Damberg

Bergsstaten www.bergsstaten.se

Huvudkontor:
Varvsgatan 41
972 32 Luleå
Tel: 0920-23 79 00
Fax 0920-695 07
mineinspect@bergsstaten.se

Filialkontor:
Slaggatan 13
791 71 Falun
Tel: 023-255 05
Fax 023-640 63

PlusGiro: 6 19 83-3
Bg nr: 5803-4174
Org. nr: 202100-2528
Momsreg. nr: SE202100-2528

Innehåll

BERGSSTATENS UPPGIFT	5
HANDLÄGGNINGSTIDER	5
UNDERSÖKNINGSTILLSTÅND	5
UNDERSÖKNINGSARBETEN	10
ÖVERKLAGNINGAR	10
BEARBETNINGSKONCESSIONER	11
MINERALERSÄTTNINGAR	13
GRUVORNAS MARK	13
TILLSYN	13
INFORMATION	14
INKOMSTER	14
BESLUTET OM ÅRSRAPPORTEN	14

Bergsstatens uppgift

Bergsstatens uppgift är att, med tillämpning av mineral-lagen (1991:45), pröva ansökningar om tillstånd för under-sökning och bearbetning av mineralfyndigheter samt att utöva tillsyn över efterlevnaden av lagen.

En viktig uppgift är också information till företagen

inom branschen, markägarna, allmänheten, länsstyrel-serna och kommunerna. Kontor finns i Luleå och Falun.

Bergsstaten leds av bergmästaren, som tillsätts av reger-ingen. Bergsstaten ingår från och med den 1 januari 2009 i SGU som ett särskilt beslutsorgan.

Handläggningstider

Korta handläggningstider bidrar till en effektiv industri-verksamhet hos företagen. Under en följd av år har målet varit att handläggningstiden för nya undersökningstill-stånd ska vara längst tre månader och för ärenden om förlängd giltighetstid längst två månader. Målen har under flera år nåtts med god marginal.

Ärendetiden för ansökningar om bearbetningskonces-sioner är nästan helt beroende av i vilken grad det behövs kompletteringar av utredningarna i ärendena, framför allt med avseende på beskrivningen av miljökonsekvenserna.

Den totala ärendetiden i koncessionsärendena, från ansök-ningsdatum till beslutsdatum, har varit i medeltal knappt åtta månader. Sedan alla nödvändiga uppgifter kommit in från sökanden och samrådet med länsstyrelsen avslutats har handläggningstiden hos Bergsstaten varit mindre än tre veckor eftersom besluten kunnat förberedas i detalj un-der slutet av samrådsskedet.

Ärendetider och handläggningstider för perioden 2006–2009 visas i tabell 1.

Tab. 1. Ärendetider och handläggningstider, dagar.

		2009	2008	2007	2006	Mätmetod
Undersökningstillstånd	total ärendetid	147	154	130	96	Total tid från ansökan till beslut (medeltal)
	handläggningstid	51	86	84	37	Tid från sista kompl till beslut (medeltal)
Förlängning av giltighetstid	total ärendetid	39	65	38	42	Total tid från ansökan till beslut (medeltal)
	handläggningstid	28	36	27	32	Tid från sista kompl till beslut (medeltal)
Bearbetningskoncession	total ärendetid	231	351	1 077	968	Total tid från ansökan till beslut (medeltal)
	handläggningstid	17	95	33	5	Tid från sista kompl till beslut (medeltal)
	antal ärenden	4	5	7	2	Antal beslutade ärenden grp 22

Undersökningstillstånd

Lågkonjunkturen under år 2009 har haft genomslag i ärendeinströmningen på det sättet att den sammanlagda arealen för nya undersökningstillstånd blev väsentligt mindre än föregående år. Mått i antal ansökningar om nya tillstånd och om förlängda giltighetstider var nivån dock densamma som år 2008.

De nya tillstånden omfattar tillsammans en areal om 2 630 kvadratkilometer mot, för året innan, 8 524 kva-dratkilometer. Antalet ansökningar var 241 mot 243 året innan. Det antal som beviljades var 208 mot 282 året innan. Antalet kan jämföras med den nivå på omkring

300–400 tillstånd som beviljades åren 2005–2007 och runt 150 under de första åren av 2000-talet.

De tillstånd som beviljades förlängd giltighetstid var 258 stycken, samma antal som året innan.

Beviljade nya undersökningstillstånd för perioden 2005–2009 visas i tabell 2. Förlängda undersökningstill-stånd för perioden 2005–2009 visas i tabell 3. Ansökta och utfärdade undersökningstillstånd för perioden 1990–2009 visas i figur 1.

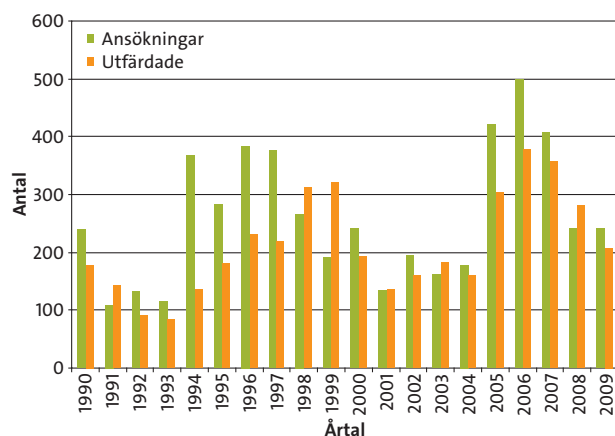
Tab. 2. Beviljade nya undersökningstillstånd.

	2009	2008	2007	2006	2005
Antal beviljade nya undersökningstillstånd	208	282	356	377	305
Antal beviljade undantag från förbudsår	43	31	51	53	49
Areal nya undersökningstillstånd, hektar:					
a. malmer och mineral utom olja, gas och diamant	207 916	593 586	692 492	417 448	269 601
b. olja, gas och diamant	55 069	258 820	70 616	11 478	75 912
Summa	262 985	852 406	763 108	428 926	345 513

Tab. 3. Förlängda undersökningstillstånd.

	2009	2008	2007	2006	2005
Antal beviljade förlängningar	258	258	145	117	95
Areal förlängda, samtliga mineral	203 229	257 689	138 733	131 266	91 875

Figur 1. Ansökta och utfärdade undersökningstillstånd.

I likhet med de senaste åren är det koppar som företagen i första hand letar efter enligt ansökningarna. Därefter kom under år 2009 guld, järn, zink och nio andra metaller samt av övriga koncessionspliktiga mineral framför allt alunskiffer och naturgas. Beviljade nya tillstånd, förstahandsintressanta mineral, för perioden 2006–2009 visas i tabell 4.

De nya tillstånden är koncentrerade till de tre malmregionerna i landet: Malmfälten i Norrbottens län, Skelleftefältet och gulddinjen i Västerbottens län samt Bergslagen, det vill säga länen Dalarna, Örebro, Västmanland, Värmland, Gävleborg och Uppsala.

Beviljade nya undersökningstillstånd år 2009, länsvis fördelning, visas i tabell 5. Förlängda undersökningstillstånd år 2009, länsvis fördelning, visas i tabell 6.

Totalt berördes, genom delgivning, 7 030 markägare av beslut om nya undersökningstillstånd. Till det kommer sådana som berörts av 18 beslut i Dalarnas län där en detaljerad fastighetsutredning inte krävts i detta skede. År

Tab. 4. Beviljade nya tillstånd, förstahandsintressanta mineral.

	2009	Dito, %	2008	2007	2006
Fe	27	13	35	26	11
Cu	58	28	102	151	111
Au	33	16	37	56	62
Ag	2	1	3	8	13
Zn	16	8	23	14	66
Pb	2	1	14	9	14
Ni	6	3	7	19	16
Mo	3	1	10	17	7
W	1	0,5	4	4	11
Mn	2	1	3	0	0
Pt	1	0,5			
Li	3	1			
U	12	6	26	21	22
alunskiffer	17	8	9	2	7
nefelinsyenit	3	1			
gas	19	9	2	0	0
diamant	3	1	1	6	12
Summa	208	99	276	333	352

2008 berördes 18 650 markägare av delgivna beslut. Antal delgivningar och försändelser till markägare för perioden 2006–2009 visas i tabell 7.

Vid årskiftet 2009/2010 var antalet gällande undersökningstillstånd 1 239. De täckte tillsammans en yta på 20 086 kvadratkilometer, vilket är 4,5 procent av landets yta. Av tillstånden var det 51 som efter sex års giltighetstid hade beviljats ytterligare förlängning enligt de särskilda regler som gäller i sådana fall. I de flesta av dessa hade en mineralisering hittats och bedömningen varit att ytterligare tid behövs för att fullfölja undersökningarna inför en eventuell ansökan om bearbetningskoncession.

Den sammanlagda arealen för gällande undersökningstillstånd har under de båda senaste årtiondena varierat mycket kraftigt. Förändringarna är en spegel av att företa-

Tab. 5. Beviljade nya undersökningstillstånd, länsvis fördelning.

Län	1 kap 1§ p1-2 MinL		1 kap 1§ p3 MinL		Summa	
	antal	areal ha	antal	areal ha	antal	areal ha
C Uppsala	2	1 416			2	1 416
E Östergötland	2	555			2	555
F Jönköping	1	37			1	37
H Kalmar	1	2 835			1	2 835
M Skåne			1	965	1	965
O Västra Götaland	20	19 621	1	398	21	20 019
S Värmland	5	1 562			5	1 562
T Örebro	11	2 540			11	2 540
U Västmanland	3	924			3	924
W Dalarna	15	19 400	18	53 582	33	72 982
X Gävleborg	7	13 849			7	13 849
Y Västernorrland	4	1 332			4	1 332
Z Jämtland	9	10 892			9	10 892
AC Västerbotten	41	40 795			41	40 795
BD Norrbotten	65	92 158	2	124	67	92 282
Summa	186	207 916	22	55 069	208	262 985

Tab. 6. Förlängda undersökningstillstånd, länsvis fördelning.

Län	1 kap 1§ p1-2 MinL		1 kap 1§ p3 MinL		Summa	
	antal	areal ha	antal	areal ha	antal	areal ha
C Uppsala	12	11 340			12	11 340
D Södermanland	1	252			1	252
E Östergötland	7	9 555			7	9 555
H Kalmar	1	1 100			1	1 100
O Västra Götaland	3	745			3	745
S Värmland	6	2 801			6	2 801
T Örebro	27	16 686			27	16 686
U Västmanland	2	1 459			2	1 459
W Dalarna	34	24 130			34	24 130
X Gävleborg	5	1 647			5	1 647
Y Västernorrland	4	1 352			4	1 352
Z Jämtland	12	3 045	1	200	13	3 245
AC Västerbotten	102	86 770			102	86 770
BD Norrbotten	41	42 147			41	42 147
Summa	257	203 029	1	200	258	203 229

gens vilja att investera i prospektering ofta påverkas starkt av konjunkturen och de framtidsbedömningar branschen gör. Diagrammet figur 2 illustrerar detta tydligt.

Antal gällande undersökningstillstånd för perioden 2005–2009 visas i tabell 8. Areal gällande undersökningstillstånd för perioden 2005–2009 visas i tabell 9. Gällande undersökningstillstånd i kvadratkilometer för perioden 1993–2009 visas i figur 2.

Antalet företag med undersökningstillstånd var vid slutet av året 104, en minskning med fem från året innan. De företag som hade förhållandevis stora innehav av tillstånd, mer än 10 000 hektar, var 38 stycken. Av dessa hade 18 ökat och 15 minskat sina innehav under året.

Tab. 7. Antal delgivningar och försändelser till markägare.

	2009	2008	2007	2006
Antal markägare som informerats om beslut genom delgivning	7 030	18 650	20 869	15 528
Antal försändelser till markägare	37 000	42 630	46 360	45 734

Tab. 8. Antal gällande undersökningstillstånd.

	2009	2008	2007	2006	2005
a. Malmer och mineral utom olja, gas och diamant	1 197	1 291	1 201		
b. Olja, gas och diamant	42	31	34		
Summa	1 239	1 322	1 235	998	768

Tab. 9. Areal gällande unders tillstånd, hektar.

	2009	2008	2007	2006	2005
a. Malmer och mineral utom olja, gas och diamant	1 616 722	1 917 319	1 551 801	1 029 780	873 217
b. Olja, gas och diamant	391 860	348 771	165 906	125 071	111 682
Summa	2 008 582	2 266 090	1 717 707	1 154 851	984 899

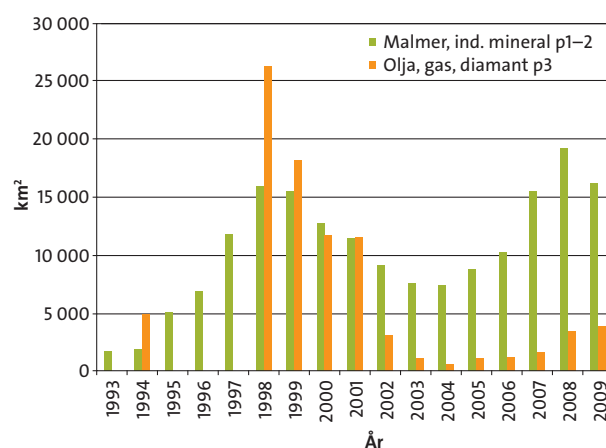
Tab. 10. Antal tillståndshavare.

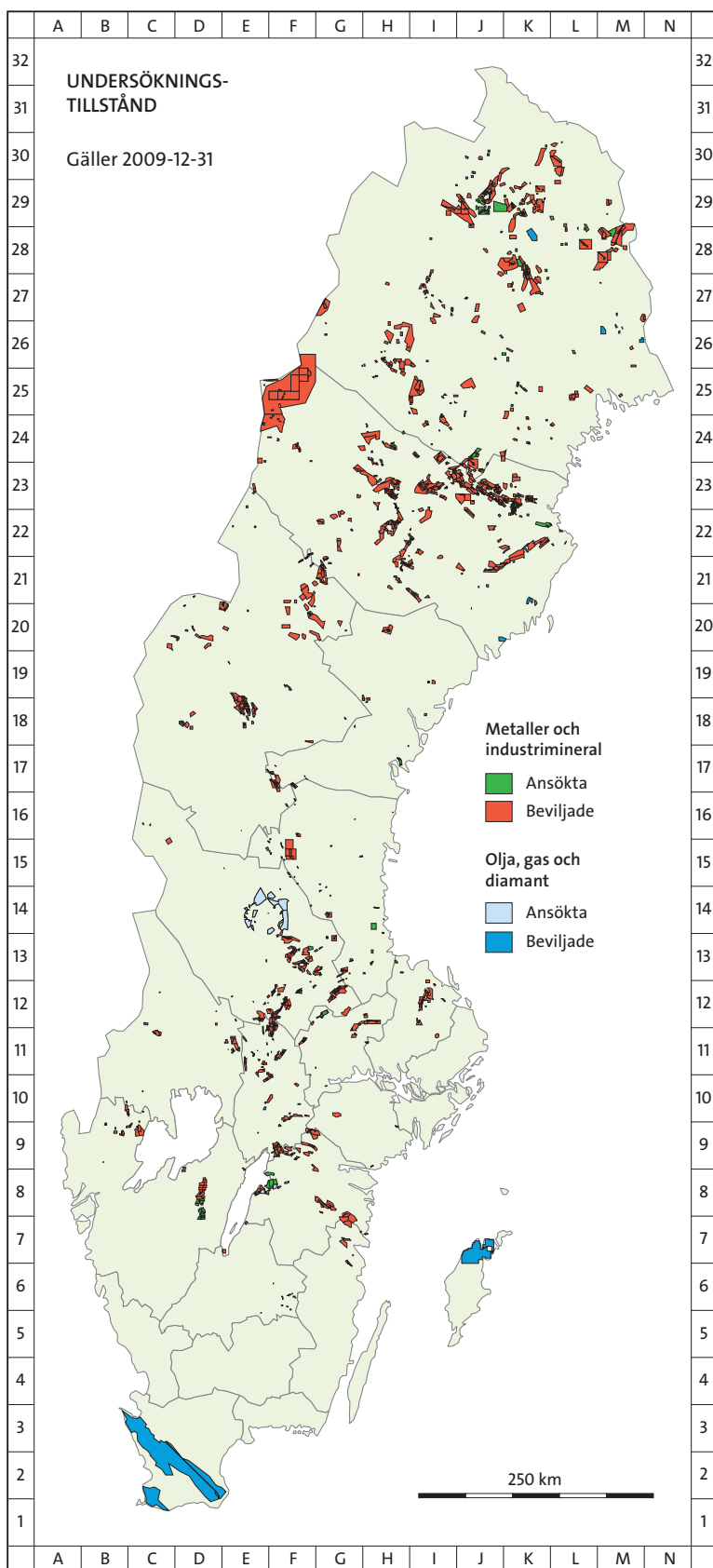
	2009	2008	2007	2006	2005
a. Aktiebolag och motsvarande	104	109	95	75	65
b. Privatpersoner	82	25	71	57	58

Privatpersoner med undersökningstillstånd var 82 vilket är en tredubbling mot året innan. Intresset från privatpersoner är något som varierar mycket starkt från år till år.

Antal tillståndshavare för perioden 2005–2009 visas i tabell 10. En karta över undersökningstillstånd 2009-12-31 visas i figur 3.

Figur 2. Gällande undersökningstillstånd i kvadratkilometer vid utgången av respektive år.

Figur 3. Gällande undersökningstillstånd 2009-12-31.

Undersökningsarbeten

Planerade undersökningsarbeten redovisas av företagen till Bergsstaten genom kopior av de arbetsplaner som måste upprättas och delges berörda markägare. Under året kom det in 137 arbetsplaner för kännedom (tabell 11). Det var endast hälften av det antal som inlämnades året innan. I två fall har frågan om fastställelse av en plan mot markägarens vilja prövats av bergmästaren. Bergmästaren beslutade i båda fallen att fastställa planerna.

Tab. 11. Antal anmälda arbetsplaner.

	2009	2008	2007	2006
Antal anmälda arbetsplaner och äldre motsv.	137	268	202	115

Överklagningar

Antalet personer som överklagat beslut angående undersökningstillstånd har varit 195. Överklagandena kommer i helt dominerande utsträckning från områden där det inte finns erfarenhet av modern gruvverksamhet. Många överklaganden är likalydande och koncentrerade till avgränsade regioner. Några kommuner har systematiskt överklagat beslut trots att de inte ansetts vara sakägare.

Länsrätten i Dalarnas län ändrade i en dom bergmästarens beslut om avslag avseende 14 undersökningstillstånd. Bergmästaren hade tillstyrkt ändringen.

I två domar avseende fem respektive sju undersökningstillstånd har Länsrätten i Norrbottens län visserligen

beslutat att bergmästarens beslut ska gälla men förenat tillstånden med villkor om samråd med sameby respektive kommun. Bergmästaren har överklagat det senare beslutet. Kammarrätten har meddelat prövningstillstånd.

I ett mål om dispens från förbudsår har Länsrätten i Dalarnas län upphävt bergmästarens beslut och återförvisat ärendet för ny handläggning. Bergmästaren har överklagat domen.

Överklagningar för perioden 2005–2009 visas i tabell 12. Andel riktiga beslut för perioden 2006–2009 visas i tabell 13.

Tab. 12. Överklagningar.

Slag av överklagande – åtgärd i Bergsstaten	Antal klagande				
	2009	2008	2007	2006	2005
1 Beslut om undersökningstillstånd har överklagats – Överklagandet överlämnat till länsrätt efter prövning om det inlämnats i rätt tid	113	342	356	265	165
2 Beslut om undersökningstillstånd har överklagats – Överklagandet avvisat av bergmästaren eftersom det har kommit in för sent	2	26	19	11	10
3 Beslut om förlängd giltighetstid har överklagats – Överklagandet överlämnat till länsrätt efter prövning om det inlämnats i rätt tid	67	105	9	2	3
4 Medgivande till överlåtelse har överklagats – Överklagandet överlämnat till länsrätt efter prövning av om det inlämnats i rätt tid	10	1	2	0	1
5 Bergmästaren har överklagat till kammarrätten beslut eller dom av länsrätt	3	0	1	0	2
6 Avslag på ansökan om dispens från förbudsår har överklagats – Överklagandet överlämnat till länsrätt efter prövning av om det inlämnats i rätt tid	0	1	0	1	0
Totalt antal klagande	195	476	392	281	186

Tab. 13. Andel riktiga beslut, procent.

	2009	2008	2007	2006	
Undersökningstillstånd	93	95	99,4	100	100 % – antal ändr av domstol : antal beslutade
Förlängd giltighetstid	100	100	100	100	100 % – antal ändr av domstol : antal beslutade
Bearbetningskoncession	100	100	100	100	100 % – antal ändr av regeringen : antal beslutade

Bearbetningskoncessioner

Fyra bearbetningskoncessioner beviljades under året.

- I Strömsunds kommun i Jämtlands län beviljades Boliden Mineral AB bearbetningskoncessionen Granberget K nr 1 för bly, zink och silver. I ansökan hade beräknats att fyndigheten innehöll 1 730 000 ton malm.
- I Skellefteå kommun beviljades Boliden Mineral AB koncessionen Älgträsk K nr 2 för guld, silver, zink och koppar. Fyndigheten var beräknad att innehålla 2 091 000 ton malm.
- I Skellefteå kommun beviljades Boliden Mineral AB koncessionen Östra Åkulla K nr 2 för att utvinna guld, silver, koppar, zink och bly. Fyndigheten inom koncessionsområdet hade beräknats innehålla 230 000 ton malm.
- I Skellefteå kommun beviljades Björkdalsgruvan AB för en utvidgad brytning av gruvan bearbetningskoncessionen Häbbersfors K nr 5 med guld. Det hade beräknats att fyndigheten innehöll 1 257 100 ton malm inom koncessionsområdet.

Antal beviljade bearbetningskoncessioner för perioden 2005-2009 visas i tabell 14. Under år 2009 beviljade bearbetningskoncessioner visas i tabell 15. Inget beslut om bearbetningskoncession har överklagats.

Antalet gruvor var vid årsskiftet 2009/2010 oförändrat 15, varav för metallmalmer 13 stycken. I två av gruvorna pågick dock inte gruvbrytning i slutet av året då den nye ägaren, efter den tidigare ägarens konkurs, ännu inte hunnit återuppta denna del av verksamheten. De gruvor som var i drift i slutet av 2009 visas i tabell 16 och figur 4.

Tab. 14. Antal beviljade bearbetningskoncessioner.

	2009	2008	2007	2006	2005
a. För nya gruvor	3	4	4	2	0
b. För utvidgad brytning	1	1	3	0	1
c. För omvandling av utmål till bearbetningskoncession	0	0	0	0	1
Summa	4	5	7	2	2

Tab. 15. Under år 2009 beviljade bearbetningskoncessioner.

Benämning, företag	Kommun, län	Malm/mineral	Areal	Mängd
Bearbetningskoncessioner för nya gruvor				
Granberget K nr 1, Boliden Mineral AB	Strömsund, Jämtland	Pb, Zn, Ag	52 ha	1 730 000 ton ¹⁾
Älgträsk K nr 2, Boliden Mineral AB	Skellefteå, Västerbotten	Au, Ag, Zn, Cu	99 ha	2 091 000 ton ¹⁾
Östra Åkulla K nr 2, Boliden Mineral AB	Skellefteå, Västerbotten	Au, Ag, Cu, Zn, Pb	3 ha	230 000 ton ²⁾
Bearbetningskoncessioner för utvidgad gruvbrytning				
Häbbersfors K nr 5, Björkdalsgruv. AB	Skellefteå, Västerbotten	Au	22 ha	1 257 100 ton ¹⁾
Summa			176 ha	5 308 100 ton

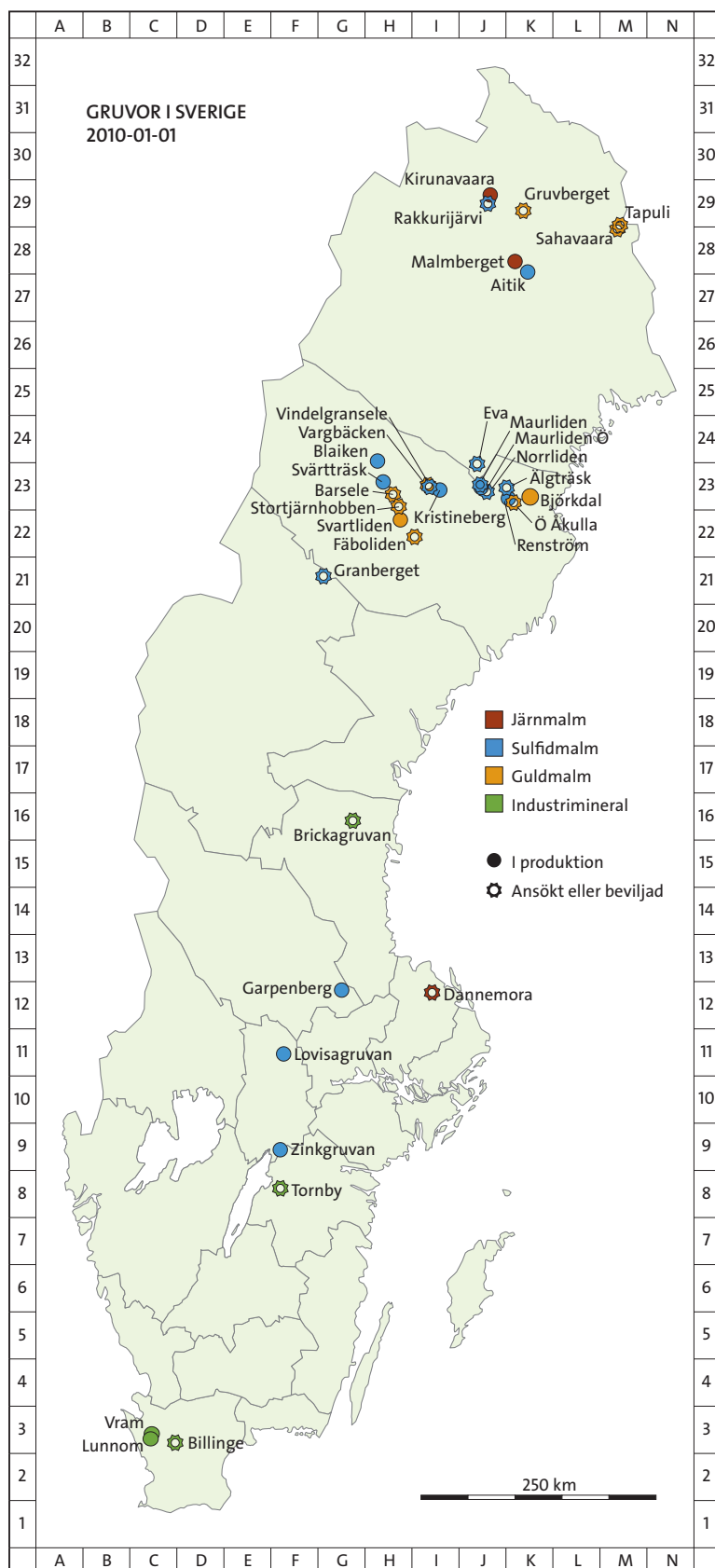
Not 1) "Mängd" anger sökandens uppgift om antagen och indikerad mineraltillgång.

Not 2) "Mängd" anger sökandens uppgift om indikerad mineraltillgång.

Tab. 16. Gruvor i drift i slutet av 2009.

Gruva	Kommun, län	Ägare	Koncessionsmineral	Drift sedan
Kiirunavaara	Kiruna BD	Luossavaara-Kiirunavaara AB	Fe	1860-talet
Malmberget	Gällivare BD	Luossavaara-Kiirunavaara AB	Fe	1820-talet
Aitik	Gällivare BD	Boliden Mineral AB	Cu Au Ag	1968
Björkdal	Skellefteå AC	Björkdalsgruvan AB	Au	1989
Renström	Skellefteå AC	Boliden Mineral AB	Cu Zn Pb Ag Au	1948
Maurliden	Norsjö AC	Boliden Mineral AB	Zn Au Ag Cu Pb	2000
Blaiken ¹⁾	Sorsele AC	Lappland Goldminers Sorsele AB	Zn Au Ag Pb	2006
Svärtrträsk ¹⁾	Storuman AC	Lappland Goldminers Sorsele AB	Zn Pb Ag	2006
Kristineberg	Lycksele AC	Boliden Mineral AB	Cu Pb Zn Au Ag	1940
Svartliden	Lycksele/Storuman AC	Dragon Mining (Sweden) AB	Au Ag	2004
Garpenberg	Hedemora W	Boliden Mineral AB	Cu Zn Au Ag Pb	1200-talet
Lovisagruvan	Lindesberg T	Lovisagruvan AB	Zn Pb	1993, 2004
Zinkgruvan	Askersund T	Zinkgruvan Mining AB	Zn Pb Cu Ag Au Co Ni	1700-talet
Vram	Bjuv M	Höganäs Bjuv AB	Eldfast lera	1797
Lunom	Bjuv M	CC Höganäs Byggkeramik AB	Klinkrande lera	1748

Not 1) Efter förre ägarens konkurs har gruvbrytning ännu ej återupptagits.

Figur 4. Gruvor i drift 2009-12-31.

Mineralersättningar

Reglerna om mineralersättning till staten och markägarna, som trädde i kraft år 2005, är i och med år 2009 tillämpliga på sammanlagt 19 bearbetningskoncessioner. Inte inom något av dessa koncessionsområden har ännu inletts någon mer omfattande gruvbrytning. Mindre kvantiteter har dock brutits i fem av områdena. För den gruvbrytning som skedde under år 2008 beslutade bergmästaren om mineralersättningar i början av år 2009. De mineralersättningar som gruvföretagen hade att utbetala till staten och markä-

garna uppgick till sammanlagt 123 703 kronor. Besluten innehåller sammanlagt följande.

1. Mineralersättningar till andra markägare än koncessionshavaren: 65 084 kronor.
2. För koncessionshavarens egen mark (utbetalas ej): 110 772 kronor.
3. Mineralersättning till staten (SGU): 58 619 kronor.

Gruvornas mark

Den mark som gruvorna använder för sin verksamhet omfattar 189 kvadratkilometer. För jämförelsens skull kan nämnas att torvkoncessionernas markområden i landet omfattar 271 kvadratkilometer.

Tillsyn

Samtliga gruvor som hade produktion under sista halvåret 2009 har inspekterats. Vid inspektionerna tillämpas en enhetlig arbetsmodell. Denna omfattar generell information om företaget samt information om:

- gruvverksamheten, till exempel produktion, brytningsmetoder samt planer och möjligheter för den fortsatta brytningen,
- geologi och gruvmätning, till exempel malmreserver, koncessionsgränser och riskanalyser avseende ras samt
- fältbesök med särskild tyngdpunkt på vad som kommit fram i punkterna ovan.

Från varje gruva i drift tas vartannat år in så kallat säkringsmaterial, det vill säga helt aktualiserade gruvkartor i digital form. Materialet är av god kvalitet.

Under året har klagomål från enskilda gällande överträdelser av minerallagstiftning i samband med gruvdrift eller undersökningsarbeten bedömts i 17 ärenden. I två av dessa har påpekanden eller erinringar mot tillståndshavaren funnits motiverade. Inga tvister om ersättning har prövats.

Uppgifter om tillsynsverksamheten för perioden 2006–2009 visas i tabell 17.

Tab. 17. Uppgifter om tillsynsverksamheten.

	2009	2008	2007	2006
Antal brev/anmälningar/initiativ för tillsyn	23	22	28	12
Antal inspektioner av gruvor	12	13	14	14
Antal skriftliga råd/förelägganden från Bergsstaten	2	1	4	1

Information

På Bergsstatens webbplats redovisas bland annat alla gällande undersökningstillstånd samt dagligen uppdaterade uppgifter från diariet. Som komplettering till annonsering i tidningarna publiceras också kungörelser som har samband med tillståndsgivningen. Under 2009 var antalet externa besökare 22 923.

Bergsstaten är nåbar dygnet runt och alla dagar genom att meddelanden tas emot via en röstbrevlåda och e-post.

Varje månad tillhandahålls innehållet i mineralrättsregistret MRR åt abonnenter elektroniskt. Statliga och kommunala myndigheter erhåller informationen utan avgift.

Uppgifter om informationsverksamheten för perioden 2006–2009 visas i tabell 18.

Tab. 18. Uppgifter om informationsverksamheten.

	2009	2008	2007	2006
Antal externa besök på Bergsstatens webbplats	22 923	28 689	26 617	21 412
Antal annonser	131	150	93	50
Kostnad för annonser, kronor	214 413	246 400	150 126	86 039
Antal offentliga infomöten för allmänheten	4	5	6	5
Antal sammankomster med myndigheter för info eller principalsamråd	11	43	38	41

Inkomster

Avgifter i samband med tillståndsgivningen har uppburits med sammanlagt 11 667 090 kronor. Det är omkring 13,9 miljoner kronor mindre än föregående år. Medlen tillförs statskassan direkt.

Inkomster till myndigheten uppgår till 248 655 kronor. Av detta belopp är 203 500 kronor ersättningar för tjänster som tillhandahållits enligt avgiftsförordningen, till allra största delen för information ur mineralrättsregistret.

Beslutet om årsrapporten

Beslut i detta ärende har fattats av undertecknad bergmästare. I handläggningen har också deltagit juristen Lotta Lauritz samt gruvingenjörerna Gunnar Nilsson och Gunnar Svanfeldt.

Jan-Olof Hedström
2010-02-10